

Welstand op het water

Voor u ligt de nota Welstand op het water. Aanvragen voor een ligplaatsvergunning worden op basis van de Algemene Plaatselijke Verordening getoetst aan de in deze nota opgenomen welstandscriteria. Op het moment dat voor een vaartuig een omgevingsvergunning is vereist, wordt deze aanvraag eveneens getoetst aan de in deze nota opgenomen welstandscriteria¹.

Door de herindeling met delen van voormalig Boarnsterhim is de gemeente Leeuwarden uitgebreid met een groot waterrijk gebied. In dit gebied is sprake van wonen op het water, waterrecreatie en watergebruik door bedrijven en inwoners. Omdat er qua beleid een aantal verschillen bestaan tussen de twee heringedeelde gemeenten is het noodzakelijk beider beleid te harmoniseren.

De belangrijkste voorstellen tot verandering van de huidige regels zijn:

1. De museumhaven krijgt voor wat betreft het welstandsregime een uitzonderingspositie.
2. Zoveel mogelijk objectieve normen in de regels en criteria invoeren
3. Andere maatvoering: bij een schip met een originele Friese maat van 31,5 meter lang is het toegestaan om ligplaats in te nemen. Historische schepen mogen maximaal 30 meter lang zijn. Dit zijn maten die in verhouding zijn met het gemiddelde van de aangewezen ligplaatsen.
4. Voor de museumhaven wordt een specifieke werkwijze voor wat betreft de beoordeling opgenomen.

¹ Zie wetsvoorstel 'Wijziging Woningwet in verband met definitie bouwwerk' d.d. 12 mei 2015.

1. Inleiding

1.1 Welstand op de wal, welstand te water

Welstandsbeleid voor (woon)boten is een relatief nieuw verschijnsel. De reden dat vormgeving van schepen als vervoermiddel nooit onderwerp van beleid was, is niet omdat schepen in vroeger tijden niet beeldbepalend waren, integendeel, maar omdat schepen in tegenstelling tot tegenwoordig in het algemeen geen statische functie hadden. Veel mensen woonden of bivakkeerden tijdelijk op schepen en schuitjes die in de stadsgrachten lagen. Deze schepen hadden echter niet het wonen, maar het vervoer van goederen of personen als hoofdfunctie en waren binnen een paar dagen weer verdwenen. Na de Tweede wereldoorlog verminderde het dynamische gebruik van het water sterk. Dit leidde samen met het geleidelijk verdwijnen van toezicht in de openbare ruimte en de opkomende woningnood tot een sterke groei van het wonen op het water.

De aanwezigheid van (woon)boten in de wateren bepaalt mede het beeld van de wateren en de directe omgeving. Het gebruik van het water als woongebied is een statische functie. Door dat statische karakter is het wonen op het water in toenemende mate vergelijkbaar met het wonen op de wal. Met het vaststellen van deze welstandscriteria zal er een heldere, eenduidige regeling komen voor de toetsing van welstand bij het innemen van een ligplaats en de vervanging van (woon)boten. Waar hier in de tekst (woon)boten wordt geschreven, worden historische schepen, replica's en recreatieve woonarken bedoeld.

Gelijkwaardigheid

Hoewel de welstandsrichtlijnen voor bebouwing op de wal niet zomaar zijn te gebruiken voor bebouwing op het water is getracht de richtlijnen zo gelijkwaardig mogelijk te laten zijn. Ondanks dat bebouwing op de wal duidelijk is te onderscheiden van bebouwing op het water is het principe van welstandsbeoordeling gelijkwaardig van opzet zonder dat dat onderscheid in bebouwing wordt genegeerd.

Hieronder enkele voorbeelden:

- Op de wal is er sprake van een voor- en achtergevel waarbij de achtergevel in principe niet zichtbaar is vanaf de openbare weg. Dat is bij (woon)boten niet het geval: alle zijden zijn altijd vanaf de openbare weg zichtbaar.
- Regelingen op de wal waarbij, in het geval van een dakterras wordt voorgeschreven dat deze slechts achter op het dak geplaatst mag worden zodat ze niet zichtbaar is vanaf de weg gaat bij boten niet op. Daar is een toegevoegd terras altijd vanaf de openbare weg zichtbaar dus niet gewenst.
- Ook de indeling die bij bebouwing op de wal wordt geëist kan niet zomaar voor (woonboten) worden voorgeschreven. Het is bij schepen zo vertaald dat een deling (inclusief maximale maten) in de opbouw wordt voorgeschreven zodanig dat de karakteristiek van de (woon)boot goed tot zijn recht komt.
- Er is een maximaal percentage transparantie (te bereiken door ramen en deuren) voor zowel de wanden aan de walzijde als voor de wanden aan de waterzijde voorgeschreven wat vergelijkbaar is aan het verbieden van tot op de begane grond dichtgezette wanden bij bebouwing op de wal.

- Wat betreft het materiaalgebruik is het gebruik van kunststof beperkt toegestaan. Ook bij bebouwing op de wal is kunststof beperkt toegestaan.
- Het kleurgebruik van zowel de bebouwing op de wal als de (woon)boten dient voor het overgrote deel van de bebouwing/de (woon)boot terughoudend te zijn waarbij voor een schip wel contrasterende en authentieke kleurelementen toegestaan worden en de opbouw tevens in een "wittint" mag worden voorzien.

1.2 Doelstelling van het welstandsbeleid

Het welstandsbeleid is opgesteld op basis van de overtuiging dat de gemeente het belang van een aantrekkelijke omgeving dient te behartigen en de cultuurhistorische waarde van de binnenstad moet behouden. Dat betekent dat de verschijningsvorm van een bouwwerk of (woon)boot niet alleen een zaak is van de eigenaar van het bouwwerk. Ook het landelijk gebied dient beschermd te worden voor al te robuuste arken, die het zicht op de natuur ontnemen.

1.3 Afbakening: waarvoor gelden de welstandsregels

Op de achtergrond speelt een belangrijke, maar op dit moment nog onzekere factor een rol. De Raad van State heeft in een uitspraak van 16 april 2014 beslist dat in beginsel iedere drijvende woning (dus alle woonarken en alle varende schepen) als bouwwerk moeten worden aangemerkt. Dat betekent dat daarop een omgevingsvergunning uit de Wabo van toepassing is en dat de bestaande ligplaatsverordeningen en ligplaatsvergunningen niet langer zouden gelden. Om de bestaande situaties zo veel als mogelijk te borgen en om ongewenste nieuwe situaties te voorkomen, is een gedoogkader opgesteld voor bestaande situaties. Het bijgevoegde beleid en de regelgeving is gebaseerd op de meest logische regeling die de reparatiewetgeving naar verwachting zal bevatten, namelijk dat varende schepen niet onder het Bouwbesluit gaan vallen en woonarken wel. Het gedoogkader is daarom op te vatten als een soort hulpmiddel voor de nieuwe regelgeving, tot het moment waarop de reparatiewetgeving van kracht wordt.

In de Woningwet wordt de beslissing op de Welstandsnota kaderstellend bij de raad gelegd. Nu de (woon)boten vooralsnog niet generiek als bouwwerk zoals bedoeld in de Woningwet moet worden gezien, stelt het college van burgemeester en wethouders het welstandskader vast. Op het moment dat de hiervoor genoemde wetswijziging in werking treedt, wordt het kader van rechtswege het welstandskader zoals bedoeld in de Woningwet.

In het door het college van burgemeester en wethouders genomen aanwijzingsbesluit worden categorieën vaartuigen genoemd waarvoor de welstandstoets kan worden uitgevoerd.

1.4 Relatie welstand te water en beschermd stadsgezicht

Leeuwarden heeft een grotendeels gave, historische binnenstad en dit stelt hoge eisen aan de kwaliteit en zeggingskracht van ingrepen. De binnenstad is al jarenlang aangewezen als beschermd stadsgezicht. Het belangrijkste uitgangspunt daarbij is de verantwoorde inpassing van bebouwing in de structuur van het stadsbeeld. Ook de voorliggende nota past goed in dit kader.

1.5 Relatie (woon)boten, oevers, kades en steigers

Het wonen of werken op het water beperkt zich vaak niet tot een (woon)boot alleen. Vaak verschijnen (al dan niet permanente) objecten in de directe omgeving, in het water, aan de kademuur of op de kade. Het gaat dan meestal om loopplanken, bolders, hekwerken etc.

1.6 Relatie welstand te water en bestemmingsplannen

In de Woningwet is vastgelegd dat indien welstandscriteria leiden tot strijdigheid met het bestemmingsplan of met de in bouwverordening opgenomen voorschriften van stedenbouwkundige aard, de welstandscriteria buiten toepassing blijven. Bestemmingsplan gaat boven welstand. In de concrete praktijk van de welstandsadviesing kunnen zich situaties voordoen waarbij een bestemmingsplan een bepaalde ruimtelijke ontwikkeling toelaat, terwijl dat volgens de Welstandscommissie uit welstandsoogpunt ongewenst zou zijn. De bouwmogelijkheden die het bestemmingsplan biedt kunnen in het kader van het welstandstoezicht niet worden tegengehouden. Dit betekent dat de welstandscommissie in voorkomende gevallen het bestemmingsplan en dus de situering moet respecteren. Over de andere welstandsaspecten (bouwwerk op zichzelf, detaillering en materiaalgebruik) kan de commissie wel advies uitbrengen. Als het bestemmingsplan daar echter de ruimte toe geeft heeft de commissie wel degelijk de bevoegdheid een andere situering van een verbouwing te adviseren. Een zorgvuldige afstemming tussen het welstandsbeleid en de bestemmingsplannen is daarom vereist.

2. Maatschappelijk overleg en evaluatie

Over de inhoud van de Beleidsregel welstand ligplaatsen Leeuwarden is in de periode 2012 – 2015 uitvoerig overleg gevoerd, zowel intern als extern. Om te komen tot een geharmoniseerd beleid voor de nieuwe gemeente Leeuwarden is de werking van het huidige beleid besproken met de medewerkers van de gemeente die (direct) bij zijn betrokken. Het gaat daarbij om de vergunningverlening, toezicht en handhaving en beleidsmakers. Daarnaast is in een drietal sessies het huidige beleid geëvalueerd met respectievelijk de Vereniging Schippers Leeuwarden, de Stichting Museumhaven en met de watersport en –recreatie gerelateerde ondernemers en andere belanghebbenden in het voormalige Boarnsterhim. De uitkomsten van de evaluatie zijn opgenomen in de notitie 'Beleid regelgeving, wonen, werken en recreëren op het water. Korthedshalve wordt daarnaar verwezen.

3. Juridisch en organisatorisch kader

3.1 Water en welstand

Omdat Leeuwarden haar ruimtelijke structuur en haar identiteit in belangrijke mate ontleent aan het water, is de harmonie tussen het water en de aanliggende openbare ruimte en bebouwing van groot belang voor een evenwichtig stadsbeeld, maar ook voor de beleving van de buitengebieden.

Het handhaven van dat beeld kan dan ook niet beperkt blijven tot het handhaven van redelijke eisen van welstand voor de bebouwing maar moet zich ook uitstrekken tot het statisch gebruik van het water. Hierbij is niet alleen het uiterlijk van de (woon)boten van belang, maar tevens het tegengaan van allerlei ongewenste 'vloten en bijboten'.

De nota Welstand op het Water bevat het inhoudelijk toetsingskader en de welstandscriteria voor de beoordeling van ingediende aanvragen.

3.2 Het college stelt welstandsbeleid vast en voert het uit

De nota Welstand op het Water bevat beleidsregels die door het college zijn vastgesteld. Deze beleidsregels verwoorden de uitkomsten van de uitgevoerde evaluatie en vormt de visie bij welstandsbeoordelingen van alle vervangings- en/of verbouwingsaanvragen voor (woon)boten in de gemeente Leeuwarden. De bestuurlijke verantwoordelijkheid voor de afgifte van de ligplaatsvergunningen ligt bij het college. Het college beoordeelt, met in achtneming van het advies van de welstandscommissie of een vergunning wel of niet verleend wordt.

Het verbouwen in een door de rijksoverheid aangewezen beschermd stads- of dorpsgezicht van bouwwerken op de wal als bedoeld in de Monumentenwet is nooit vergunningsvrij. Ook de vergunningsvrije verbouwingen zijn in geval van activiteiten in een beschermd stadsgezicht- of dorpsgezicht wel vergunningplichtig. Een groot deel van de stad Leeuwarden is aangewezen als beschermd stadsgezicht.

Voor slechts een betrekkelijk kleine categorie verbouwingen geldt dat er geen vergunning nodig is. Vergunningsvrij betekent dat de betreffende verbouwingen niet aan enige gemeentelijke toets vooraf zijn onderworpen, noch aan de bebouwingsvoorschriften van het bestemmingsplan, noch aan de redelijke eisen van welstand. Wel zijn het burendrecht en de (gedrags)normen uit het Burgerlijk Wetboek van toepassing. Vergunningsvrije verbouwingen worden dus niet aan een preventieve welstandsbeoordeling onderworpen. Wel kan het college de eigenaren van vergunningsvrije verbouwingen achteraf aanschrijven indien het uiterlijk daarvan ernstig in strijd is met redelijke eisen van welstand.

Loketcriteria

Voor welstandstoezicht op bepaalde verbouwingen buiten het gebied van het beschermd stadsgezicht heeft het college loketcriteria vastgesteld. Die slaan op ramen en deuren in een bestaande opbouw of dakramen/dakluiken in een bestaand dak. Ook voor zonnecollectoren/zonnepanelen en schotelantennes zijn loketcriteria ontwikkeld. Loketcriteria hebben uitsluitend betrekking op de plaatsing, de vorm, de maatvoering, het materiaalgebruik en de kleur. Een aanvrager moet met behulp van de loketcriteria vooraf zelf kunnen zien of zijn woonschip voldoet aan redelijke eisen van welstand. Indien aan die criteria wordt voldaan, mag een ligplaatsvergunning om redenen van welstand niet worden geweigerd. De toetsing wordt verzorgd zonder tussenkomst van de welstandscommissie Hûs en Hiem.

3.3 Welstandscommissie adviseert

Het advies van de welstandscommissie geeft aan of het uiterlijk en/of de situering van de (woon)boot, zowel op zichzelf als in verband met de omgeving of de te verwachten ontwikkeling daarvan al dan niet in strijd is met redelijke eisen van welstand. Dit wordt beoordeeld aan de hand van de criteria zoals opgenomen in deze nota. De welstandscommissie vermeldt in haar advies op welk criterium of welke criteria het advies is gebaseerd. Het advies van de welstandscommissie wordt altijd schriftelijk vastgelegd in begrijpelijke taal: minimaal door middel van een ondertekend akkoordstempel op de tekeningen en een brief aan het college. Een 'negatief' advies wordt altijd schriftelijk uitgebracht en deugdelijk gemotiveerd. Het welstandsadvies (met uitzondering van het akkoordstempel) bevat een korte omschrijving van het ingediende plan, een verwijzing naar de van toepassing zijnde welstandscriteria en een samenvatting van de beoordeling van het plan op die punten, uitmondend in een integraal advies. Steeds moet de motivering op grond waarvan het advies wordt gegeven, duidelijk zijn. De welstandsadviezen zijn niet gericht op zaken die geen betrekking hebben op het welstandstoezicht.

3.4 Werkwijze welstandscommissie

De vergaderingen van de welstandscommissie zijn openbaar. Aanvragers of hun vertegenwoordigers kunnen spreekrecht voor de vergadering aanvragen.

Het welstandsadvies kan de volgende uitkomsten hebben:

Akkoord

Als een plan naar de mening van de welstandscommissie volgens de van toepassing zijnde welstandscriteria voldoet aan redelijke eisen van welstand geeft zij een positief advies. Dit gebeurt in ieder geval als op grond van de hardheidclausule wordt geadviseerd om een plan, in afwijking van de van toepassing zijnde criteria, goed te keuren en in geval van op welstandsgronden gebaseerde bezwaren tegen de afgifte van de verbouwingsvergunning.

Akkoord mits wordt voldaan aan de opmerkingen

Soms voldoet een plan naar mening van de welstandscommissie volgens de welstandscriteria niet aan redelijke eisen van welstand, tenzij het op ondergeschikte punten wordt aangepast. Deze punten worden ondubbelzinnig vermeld of op de tekening/foto aangegeven. De welstandscommissie kan in dit geval aan het college het advies geven 'akkoord mits wordt voldaan aan de opmerkingen'. Het college kan vervolgens ofwel het plan aanhouden en de planindienaar de gelegenheid geven het plan aan te passen, ofwel de vervangings- of verbouwingsvergunning verlenen onder voorwaarde dat het plan wordt aangepast binnen een bepaalde redelijke termijn.

Niet akkoord

Als een plan naar mening van de welstandscommissie volgens de welstandscriteria niet voldoet aan redelijke eisen van welstand, volgt een negatief advies. Dit betekent dat ingrijpende wijzigingen in het planconcept of de uitwerking van het ontwerp noodzakelijk zijn. Een negatief advies wordt altijd schriftelijk gemotiveerd door de welstandscommissie. Indien een plan bij voorinformatie na meerdere negatieve adviezen en eventuele gesprekken met de ontwerper en de planindienaar, geen noemenswaardige vooruitgang kent, zal de welstandscommissie een gesprek met de aanvrager voeren over de voortgang van het planproces.

Aanhouden

Binnen de wettelijke beslistermijnen kan de welstandscommissie het welstandsadvies aanhouden als meer informatie of een toelichting van de ontwerper wenselijk is of om de ontwerper de gelegenheid te geven zijn plan aan te passen.

3.5 Afwijkingsmogelijkheden college van burgemeester en wethouders

Bij de besluitvorming op aanvragen voor een vervangings- of verbouwingsvergunning volgt het college in zijn oordeel in principe het advies van de welstandscommissie. Juist omdat dat advies wordt gegeven door een groep deskundigen binnen het kader en de criteria van het welstandsbeleid zoals geformuleerd in deze nota. In bijzondere gevallen kan het college echter afwijken van het advies van de welstandscommissie. Afwijken van het advies van de welstandscommissie geschiedt alleen met de grootste zorgvuldigheid en spaarzaamheid en op basis van zwaarwegende argumenten. Indien het college afwijkt van het advies van de welstandscommissie stelt het de welstandscommissie hiervan op de hoogte.

De volgende uitzonderingsmogelijkheden kunnen zich voordoen:

Afwijken van de welstandscriteria

Het college kan, op advies van de welstandscommissie afwijken van de welstandscriteria zelf. Dit kan gebeuren bij plannen die niet voldoen aan de vastgestelde welstandscriteria maar wel aan redelijke eisen van welstand, dit te beoordelen aan de hand van de algemene welstandscriteria, zoals hierna opgenomen. Deze afwijking wordt in de beslissing op de aanvraag van de vervangings- of verbouwingsvergunning gemotiveerd.

Afwijken op inhoudelijke grond

Het college kan op inhoudelijke gronden afwijken van het advies van de welstandscommissie indien het van oordeel is dat de welstandscommissie de van toepassing zijnde criteria niet juist heeft geïnterpreteerd, of dat de commissie niet de juiste criteria heeft toegepast. Indien het college bij een vergunningaanvraag op inhoudelijke grond tot een ander oordeel komt dan de welstandscommissie, motiveert het college dit in de beslissing op de aanvraag van de vervangings- of verbouwingsvergunning.

Afwijken om andere redenen

Het college heeft de mogelijkheid om bij strijdigheid van een vervangings- of verbouwingsplan met redelijke eisen van welstand toch de vergunning te verlenen indien het van oordeel is daarvoor andere, zwaarwegende redenen zijn, bijvoorbeeld van economische of maatschappelijke aard waarbij sterk rekening wordt gehouden met het gemeentelijk belang. Deze afwijking wordt in de beslissing op de aanvraag van de vervangings- of verbouwingsvergunning gemotiveerd. In het beschermd stadsgezicht van Leeuwarden wordt terughoudend omgegaan met het gebruik van deze bevoegdheid, omdat de ruimtelijke kwaliteit niet snel ondergeschikt mag worden geacht aan economische of maatschappelijke belangen.

Het indienen van bezwaar

Belanghebbenden kunnen binnen zes weken bezwaar indienen tegen de beslissing van het college op de aanvraag voor een vervangings- of verbouwingsvergunning. Als een bezwaar te maken heeft met het welstandsoordeel dient de belanghebbende zich nadrukkelijk te richten op de beslissing van het college en niet op het advies van de welstandscommissie, omdat de verantwoordelijkheid voor de vergunningverlening bij het college ligt.

3.6 Procedure 'onvoorzien'

Ook op en rond het water kan een procedure 'onvoorzien' worden toegepast, bijvoorbeeld bij verplaatsingen van (woon)boten. Op dit moment geldt dat als (woon)boten niet worden verplaatst en er geen vervanging plaatsvindt, er niets wijzigt. De (woon)boten worden dan geacht te passen in de welstandsregels. Echter, het kan voorkomen dat bestaande (woon)boten niet aan de huidige of toekomstige welstandseisen voldoen. Omdat een verplaatsing van een (woon)boot in principe wel welstandelijk getoetst wordt, kan er een probleem ontstaan. De door Leeuwarden gewenste verplaatsing mag dan niet het moment zijn waarop ineens de te verplaatsen (woon)boot wél aan de welstandseisen moet gaan voldoen. Voor een gewenste verplaatsing kan het college met de procedure 'onvoorzien' afhankelijk van het gebied van de verplaatsing specifieke criteria vaststellen.

3.7 Samenstelling en werkwijze adviescommissie

De gemeente Leeuwarden heeft het welstandstoezicht opgedragen aan de Gemeenschappelijke Regeling Hûs en Hiem. De Centrale Adviescommissie Ruimtelijke Kwaliteit van Hûs en Hiem verzorgt de welstandsadvisering voor vrijwel alle gemeenten in Friesland. Doel is een zo groot mogelijke transparantie en inzichtelijkheid voor de burger en het bedrijfsleven te bereiken. De werkwijze is in het Reglement op de Commissie geregeld. Hûs en Hiem zal bij met name de voormalige vrachtvaart derde deskundigen uit de scheepvaart om advies kunnen vragen, om met name de vragen met betrekking tot de historiciteit en originaliteit te kunnen beoordelen.

3.8 Advisering in relatie tot de museumhaven

Naast Hûs en Hiem adviseert de Stichting Museumhaven Leeuwarden (SML) de gemeente over de aanvragen om een ligplaatsvergunning in het gebied dat in het aanwijzingsbesluit is aangewezen als *de museumhaven*. Het stichtingsbestuur laat zich hierin bijstaan door een onafhankelijke raad waarin kennis zitting hebben, de zogenaamde *adviescommissie SML* bestaande uit 3 a 4 personen.

De adviescommissie SML beoordeelt of het huidige beeld van aspirant-lijger in belangrijke mate overeenkomt met het beeld dat schepen hadden tijdens hun actieve beroepsperiode. Dit doet zij door de schepen via foto's te beoordelen en deze oordelen in de commissie te bespreken. De subjectiviteit van de oordelen worden op twee manieren ondervangen. Ten eerste zijn de commissieleden scheepskenners, zij hebben verstand van zaken. Ten tweede leidt een discussie tussen deze kenners over de schepen tot een gewogen oordeel binnen de commissie, waarbij leden elkaar kunnen aanvullen en corrigeren.

3.9 Handhaving

Vergunning & leefomgeving verleent namens het college onder andere vergunningen voor het verbouwen en vervangen van (woon)boten. Als de vergunning is verleend, moet erop worden toegezien, dat de wijzigingen in overeenstemming met de verleende vergunning worden uitgevoerd. Deze functie wordt uitgevoerd door Stadstoezicht en heeft hiervoor een aparte handhavingsafdeling.

Er kan niet worden opgetreden tegen bestaande, vergunde (woon)boten, die niet overeenkomen met de nieuwe welstandsregels. (Woon)boten die slecht onderhouden worden, kunnen wel door het college worden aangepakt met een excessenregeling. Daarin geeft het bestuur aan dat de woonboot moet blijven voldoen aan redelijke eisen van welstand.

4. Welstandscriteria

In dit deel van de Welstandsnota voor het water worden de algemene welstandscriteria voor de vervanging van (woon)boten verwoord, gevolgd door de objectcriteria. Deze twee soorten criteria zijn de 'maatlat' waarlangs de Welstandscommissie toetst.

Voordat een aanvraag voor een ligplaatsvergunning aan de criteria wordt getoetst, wordt eerst gekeken of het voornemen past in het bestemmingsplan en het op basis van de APV vastgestelde aanwijzingsbesluit.

De algemene welstandscriteria bieden een globaal kader waar alle aanvragen aan moeten voldoen. De objectcriteria vormen de eigenlijke welstandscriteria. Voor de volgende onderdelen zijn loketcriteria in deze Welstandsnota voor het water opgenomen: ramen en deuren in een

bestaande opbouw, ramen in een bestaande romp en dakramen en dakluiken in een bestaand dak.

De objectcriteria zijn ondergebracht in een aantal paragrafen die elk een hoofdonderdeel van de (woon)boot bevatten. Wij geven hierin de criteria voor het uiterlijk, de kleur en het materiaalgebruik. De toepassing van de loketcriteria is erop gericht om al in het begin van de aanvraagprocedure een zodanige duidelijkheid te verschaffen over de welstand, dat daardoor de inhoud van de plannen aan kwaliteit wint en de procedure vlot kan worden afgewerkt. De loketcriteria gelden voor een aantal ondergeschikte speciaal genoemde aanpassingen of verbouwingen. In het gebied dat niet is aangewezen als beschermd stadsgezicht zijn deze aanpassingen en verbouwingen vergunning rij. In het gebied van het beschermd stadsgezicht zijn deze vergunningplicht.

4.1 Inleiding

In dit deel van de Welstandsnota voor het water worden de algemene welstandscriteria voor de vervanging van (woon)boten verwoord, gevolgd door de objectcriteria en de loketcriteria. Deze drie soorten criteria zijn de 'maatlat' waarlangs de Welstandscommissie in de procedure voor het aanvragen van een ligplaatsvergunning legt.

Voordat een aanvraag voor een ligplaatsvergunning aan de criteria wordt getoetst, wordt eerst gekeken of het voornemen past in het bestemmingsplan. Hieronder worden de lengte-, hoogte- en breedtematen voor de verschillende categorieën boten gegeven terwijl in het aanwijzingsbesluit en het bestemmingsplan voor het water de ligging en de functie wordt geregeld.

	Woon- en recreatieark	Historisch (woon-)schip (binnenvaart)	Historisch (woon-)schip (zeevaart)
Afmeerrichting	Parallel aan de kade	Parallel aan de kade	Parallel aan de kade
Afstand tot kademuur	Maximaal 1 meter	Maximaal 1 meter	Maximaal 1 meter
Onderlinge afstand	3 meter	2 meter	3 meter
Lengte	12 – 22 meter	12 tot 30 meter ²	12 tot 35 meter
Breedte	Maximaal 6 meter	Maximaal 6,20 meter	Maximaal 6,60 meter
Goothoogte / Hoogte stuurhut	Maximaal 2,8 meter boven de waterlijn	Maximaal 5 meter	Maximaal 6 meter
Nokhoogte / Hoogte opbouw	Maximaal 3,3 meter boven de waterlijn	Maximaal 0,9 meter boven gangboord	Maximaal 1,5 meter boven gangboord

De algemene welstandscriteria, zoals de bovenstaande afmetingen, bieden een globaal kader waar alle aanvragen aan moeten voldoen. De objectcriteria vormen de eigenlijke welstandscriteria. Voor het verbouwen van de volgende onderdelen zijn loketcriteria in deze welstandsnota voor het water opgenomen: ramen en deuren in een bestaande opbouwen dakramen en dakluiken in een bestaand dak.

De objectcriteria zijn ondergebracht in een aantal paragrafen die elk een hoofdonderdeel van de (woon)boot bevatten. Wij geven hierin de criteria voor het uiterlijk, de kleur en het

² M.u.v. schepen met de 'Friese Maat', die hebben een maximale lengte van 31,5 meter.

materiaalgebruik. De toepassing van de loketcriteria is erop gericht om al in het begin van de aanvraagprocedure een zodanige duidelijkheid te verschaffen over de welstand, dat daardoor de inhoud van de plannen aan kwaliteit wint en de procedure vlot en zonder advies van de welstandscommissie kan worden afgewerkt. De loketcriteria gelden voor een aantal ondergeschikte speciaal genoemde aanpassingen.

Om de terminologie eenvoudig te houden wordt in de criteria gesproken de volgende categorieën (woon)boten: museale en/of historische (woon)schepen" en "woon- en recreatiearken".

4.2 Algemene criteria

De mate van welstand van de (museale) historische (woon-)schepen wordt primair bepaald door de mate van historiciteit en originaliteit van het schip. Vorm, maten, kleuren en materiaalkeuze zullen gericht moeten zijn op behoud van die originaliteit.

Vanwege het verschil in karakter van de diverse gebiedsdelen van de gemeente Leeuwarden, laten de algemene criteria zich voorts in vier delen uitsplitsen.

De stad Leeuwarden

De binnen de bebouwde kom van de stad Leeuwarden liggende (woon)boten maken deel uit van een samenhangend stadsbeeld. Zij vormen een belangrijk aspect in de visuele beleving van de stad. De constructie en het materiaalgebruik dienen de compositie te ondersteunen. In principe dient het kleurgebruik terughoudend te zijn. De detaillering is voor een belangrijk deel bepalend voor de kwaliteit van de vormgeving van een boot. Het gebruik van goedkoop ogende materialen, zoals onder andere volkernbeplating en ander plaatmateriaal, steenstrips en kunststof kozijnen, zijn niet toegestaan. De ligplaatsen aan de Sneker- en Harlingertrekweg zijn, in verband met de bereikbaarheid te water en de locatiespecifieke kenmerken, bestemd voor de grotere schepen i.c. de voormalige zeevaart. Aangezien voormalige zeeschepen over het algemeen groter/forser zijn dan voormalige binnenvaart is de toegestane maatvoering bij zeeschepen ruimer.

De museumhaven

Het basisprofiel van de haven bestaat uit museale of historische voormalige beroepsschepen. De nadruk ligt op voormalige vrachtschepen maar ook andere typen bedrijfsvaartuigen, zoals slepers, behoren tot het profiel van de haven. Het tijdsbeeld waarop gemikt wordt, beslaat ruwweg het eerste kwart van de 20^e eeuw (1900 – 1925). Het streven is dat de schepen bewoond zijn.

In uitzonderlijke gevallen kan het begrip "museaal of historisch schip" ruimer worden geïnterpreteerd. Ten eerste kan het begrip "beroepsmatig" ruimer worden gezien en ten tweede kunnen ook niet-Nederlandse schepen in aanmerking komen. Voorwaarde daarbij is dat dergelijk bijzondere schepen een belangrijke cultuurhistorische betekenis hebben en dat de historische uitstraling in belangrijke mate is behouden.

De mate van welstand van deze categorie schepen wordt nadrukkelijk bepaald door de mate van historiciteit en originaliteit van het schip. Vorm, maten, kleuren en materiaalkeuze zullen gericht moeten zijn op behoud van die originaliteit.

Gebied in het open landschap

Het open karakter van het landschap buiten de bebouwde kommen van de gemeente Leeuwarden moet zoveel mogelijk intact worden gehouden. Het gebied kent een agrarische

functie en bebouwing. Het landschap dient hier dan ook aan gerelateerd te zijn. Dat betekent beperking van het aantal woonschepen en dat de woonschepen zich zoveel mogelijk moeten voegen in het landschap.

In of aan de rand van de dorpskern

Uitgangspunt is dat de ruimtelijke en visuele beleving van het openbare gebied vergroot wordt, waarbij het water en de oever vaak een openbaar karakter hebben. Ook de groene dorpsranden moeten herkenbaar blijven. Het karakteristieke van het open landschap aan de randen van de dorpen kan worden versterkt door zichtlijnen vanuit het dorp te realiseren. Daarnaast moet de belevingswaarde van het water worden versterkt. Omdat de oevers in de dorpskernen een beeldbepalend element vormen binnen het openbare gebied is het intensieve oevergebruik uit ruimtelijk oogpunt ongewenst. Het streven is er dan ook op gericht het oevergebruik te beperken en te waarborgen dat de oever zorgvuldig en representatief is ingericht. De woonschepen moeten in hun vorm en schaal passen bij en bijdragen aan de dorpsrand als overgang van dorp naar landschap. In hun ordening moeten ze bijdragen aan de ritmiek, richtlijnen en aanwezige structuren van het bestaande dorp en landschap.

4.3 Objectcriteria

4.3.1 Museale en historische (woon)schepen

4.3.1.1 Hoofdvorm

- a. Een schip heeft een duidelijk herkenbare hoofdvorm, met een eveneens herkenbaar voor- en achtersteven. Daartussenin is het schip in de lengterichting symmetrisch. De opbouw dient in zijn vormgeving, volume, materiaal en kleur te passen bij het totaalontwerp van het schip.
- b. De vorm en plaatsing van de ramen dient in onderlinge verhouding en passend in de compositie van het schip te gebeuren. De ramen hebben bijvoorbeeld dezelfde vorm en liggen in één lijn, parallel met de zeeg en/of het dak van het schip.
- c. Het gebruik van ramen dient te worden beperkt tot maximaal 5% van de oppervlakte van de romp en 33% van de oppervlakte van de zijwanden van de opbouw. Voor de stuurhut geldt deze beperking niet.
- d. De ramen van de opbouw moeten in de wand worden aangebracht en mogen niet direct aansluiten op het dak of het gangboord (minimaal 5cm vrij). Voor de stuurhut geldt deze beperking niet.
- e. Schepen hebben een roef die doorgaans hoger is dan de opbouw. Veel schepen hebben een stuurhut die weer hoger is dan de roef. De stuurhut mag bij verbouwing of vervanging maximaal 20% van de lengte van het schip beslaan; de roef en de stuurhut samen mogen maximaal 30% van de lengte van het schip beslaan.
- f. De gangboorden dienen te worden vrijgelaten.
- g. De stuurhut bestaat uit een gesloten onderkant. Daarboven bestaat de stuurhut in zijn geheel uit ramen met vensters van doorzichtig glas.
- h. Er mag uitsluitend helder glas worden gebruikt. Het gebruik van spiegelglas en kunststof is niet toegestaan.

4.3.1.2 Romp

De romp is het gedeelte van het schip dat grotendeels in het water ligt.

De romp is nog meer dan de opbouw een sterk gesloten deel.

- a. De romp mag uitsluitend van metaal en/of hout zijn.
- b. De vorm van de romp mag niet worden aangetast.

4.3.1.3 Dak van de opbouw

Het dak van de opbouw wordt vaak van bovenaf bekeken vanaf de kades langs de gracht. Daarom is de vormgeving en het materiaalgebruik van het dak van belang.

- a. De daklijn dient de zeeg van de romp te volgen. Op een gezeegd schip komt dus een gezeegde opbouw.
- b. Het dak dient in de breedterichting licht gebogen of licht hellend te zijn. De hellingshoek is maximaal 15 graden.
- c. Eventuele dakramen dienen plat in het dak te worden aan- gebracht. De maximale hoogte van het raam inclusief kozijn boven het dakvlak is 10 centimeter.
- d. In het dak mogen een of meerdere koekoeken worden aan- gebracht. Deze mogen maximaal 25 centimeter boven het dakvlak uitsteken. Afwijkende maten van een koekoek zijn uitsluitend toegestaan als deze in overeenstemming is met de overige maten en het uiterlijk van het schip.
- e. Ook dakramen en koekoeken mogen uitsluitend worden voorzien van helder glas. met uitzondering van die dakramen die beloopbaar moeten zijn.

4.3.1.4 Materiaal- en kleurgebruik

(Woon)schepen dienen te passen in het beeld. Sterk afwijkend materiaal- en kleurgebruik is niet toegestaan.

- a. De romp mag uitsluitend van metaal en/of hout zijn.
- b. De wanden van de opbouw mogen uitsluitend van metaal en/ of hout worden opgetrokken.
- c. Kozijnen mogen alleen van hout of metaal worden gemaakt. Kunststof kozijnen zijn niet toegestaan.
- d. Het dak moet van hout, metaal of zeildoek zijn.
- e. De romp en de opbouw dienen verschillend van kleur te zijn of te worden gescheiden door een kleuraccent. De romp heeft een zeer gedekte, terughoudende, kleur.
- f. De wanden het dak van de opbouw dienen in gedekte, terughoudende kleuren (waaronder in dit geval ook "wittinten" worden bedoeld) te worden uitgevoerd.
- g. Contrasterende kleuraccenten, passend bij het schip, zijn mogelijk.

4.3.1.5 Overige criteria museaal en/of historisch (woon)schip

In de welstandsnota van de gemeente Leeuwarden worden aan gebouwen hoge eisen gesteld wat betreft de detaillering en toevoegingen. In het beschermd stadsgezicht zullen dergelijke eisen ook aan (woon)boten worden gesteld.

De binnenstad wordt gekenmerkt door een duidelijke scheiding tussen het openbaar gebruik van de openbare ruimte en het privé-gebruik. Om deze karakteristiek te behouden zijn toegevoegde terrassen e.d. niet toegestaan.

- a. De detaillering en vormgeving van de schepen is zorgvuldig en duurzaam. Goedkope materialen en standaardoplossingen zijn niet gewenst.
- b. (Terras)hekken, kooien en dergelijke zijn niet toegestaan, met uitzondering van een railing die nodig is voor bescherming. Deze railing mag uitsluitend bestaan uit staven en/of buismateriaal.

Vanzelfsprekend zijn alle toegevoegde elementen die van ouds op een schip aanwezig waren, zoals lieren, luiken, bolders, mast, boegspriet, zwaarden en dergelijke wel toegestaan.

- c. Andere noodzakelijke toevoegingen, zoals schoorstenen, moeten door hun maatvoering, vormgeving en kleurstelling passen in het totaalbeeld van het schip. Deze toevoegingen mogen het beeld niet domineren.

4.3.2 Woon en -recreatiearken

4.3.2.1 Casco

Ook in deze categorie dienen de verschillende onderdelen van de boot in hun volume, materiaal, kleur en vormgeving met elkaar in overeenstemming te zijn, zodat een evenwichtig geheel ontstaat.

- a. Ingrepen in het casco zijn niet toegestaan. Het volume en de vorm van het casco moet intact en zichtbaar blijven.
- b. De opbouw mag de buitenmaten van het casco nergens overschrijden. De vorm van het casco mag door een eventuele aanbouw aan de ark niet teveel afwijken van het bestaande casco.

4.3.2.2 Wanden van de opbouw

Ook arken zijn (te) vaak vormgegeven als een gesloten wand aan de straatzijde. Net als gebouwen dienen de wanden van arken niet volledig gesloten te zijn.

- a. Aan de straatzijde en de waterzijde moeten de wanden voor minimaal 15% en maximaal 50% van het oppervlak transparant zijn.
- b. Vorm en plaatsing van de ramen dienen in onderlinge verhouding en als onderdeel van een totaalbeeld van de ark te worden gekozen. Door de ramen bijvoorbeeld op een lijn te plaatsen en identiek van vorm en afmeting te maken, kunnen ze passend worden gemaakt als onderdeel van de compositie van het geheel.

4.3.2.3 Dak van de opbouw

Het dak is een belangrijk element in de vormgeving van woonboten, zeker als men er van de straat af bovenop kijkt.

- a. Het dak mag in de dwarsrichting licht gebogen of hellend zijn. De maximale helling is 15 graden. Een lessenaarsdak met een maximale hellingshoek van 15 graden is toegestaan, onder voorwaarde dat de hoge zijde aan de waterkant ligt.
- b. Boeiboorden mogen maximaal 10 centimeter hoog zijn.
- c. Platte dakramen zijn toegestaan, met een maximale hoogte van 10 centimeter boven het dakvlak.

4.3.2.4 Materiaal- en kleurgebruik

- a. Het dak moet in zeildoek, hout of metaal worden uitgevoerd. Golfplaat en andere goedkope ogende materialen zijn niet toegestaan. Bitumen is toegestaan mits deze dakbedekking zeer zorgvuldig wordt aangebracht. Extensieve groene daken zijn toegestaan, onder door het college te stellen bouwtechnische voorschriften.
- b. Wanden dienen in hout, metaal of hoogwaardige kunststof te worden uitgevoerd. Andere materialen, zoals plaatmateriaal, volkernplaat of andere kunststof zijn afhankelijk van de omgeving niet toegestaan.
- c. De onderbouw moet van beton zijn.
- d. De onderbouw en de wanden van de opbouw dienen in gedekte, terughoudende kleuren te worden uitgevoerd.
- e. Ramen, kozijnen en deuren worden uitgevoerd in hout, metaal of hoogwaardige kunststof.

4.3.2.5 Overige criteria

Net als voor de bebouwing op de wal geldt voor de categorie 'arken' dat ook zij door zorgvuldige volume-opbouw en detaillering moeten passen in het beeld.

- a. Het totaalbeeld moet een evenwichtige compositie van volumes vormen en in zijn vormgeving, materiaal en kleur passen in zijn omgeving.
- b. (Terras)hekken, toegevoegde terrassen, kooien en dergelijke zijn niet toegestaan.
- c. Andere noodzakelijke toevoegingen, zoals schoorstenen moeten door hun maatvoering en vormgeving passen in het totaalbeeld van de ark. Toevoegingen mogen het beeld niet domineren.
- d. Balkons en terrassen zijn alleen toegestaan aan de korte zijde of aan de langezijde (waterkant) als loggia. Deze terrassen zijn niet op het dak van de ark toegestaan.

4.3.3 Loketcriteria

Voor de volgende verbouwingen zijn loketcriteria van toepassing. Deze criteria beschrijven de welstand en hebben uitsluitend betrekking op de plaatsing, de vorm, de maatvoering, het materiaalgebruik en de kleur. In gebieden die niet zijn aangewezen als beschermd stadsgezicht kunnen aanvragen voor deze verbouwingen, mits wordt voldaan aan de loketcriteria worden

getoetst zonder gebruik te maken van de welstandscommissie. Binnen de grenzen van het beschermd stadsgezicht geldt de gewone vergunningsprocedure.

4.3.4 Loketcriteria historisch (woon)schip buiten beschermd stadsgezicht

4.3.4.1 Loketcriteria ramen en deuren in een bestaande opbouw

Plaatsing en vorm: De ramen mogen niet direct aansluiten op het dak en het gangboord. De te vervangen ramen dienen op één lijn te liggen en in dezelfde vorm te zijn als de te behouden ramen.

Maatvoering: Gelijk aan het te vervangen raam of de te vervangen deur.

Materiaalgebruik: Hout of metaal, kunststof is niet toegestaan.

Kleur: Al bestaande raam of deur.

4.3.4.2 Loketcriteria dakramen, koekoeken en dakluiken in een bestaand dak

Dakramen

Plaatsing: Vlak in het dak (maximaal 10cm hoog).

Maatvoering: Gelijk aan het bestaande te vervangen dakraam.

Materiaalgebruik: Helder (kunst)glas.

Koekoek

Plaatsing: In lengterichting van het schip.

Maatvoering: Gelijk aan de te vervangen koekoek met een maximum hoogte van 25 cm.

Materiaalgebruik: Hout of metaal.

Kleur: Passend of contrasterend, geen fluorescerende kleuren.

Dakluik

Plaatsing: Vlak in het dak.

Maatvoering: Gelijk aan het te vervangen dakluik.

Materiaalgebruik: Gelijk aan materiaal van dak.

Kleur: Gelijk aan kleur dak.

4.3.4.3 Loketcriteria zonnecollectoren/zonnepanelen en schotelantennes

Zonnecollectoren/zonnepanelen

1. Meerdere zonnecollectoren/zonnepanelen moeten op een horizontale lijn gerangschikt worden.
2. De gezamenlijke breedte van de zonnecollectoren/zonnepanelen mag niet meer dan 1/3 van de beschikbare dakvlakbreedte bedragen.

Schotelantennes

1. Schotelantennes dienen bij voorkeur aan de achterzijde van de stuurhut te worden geplaatst.
2. De schotel dient zo gering mogelijk van omvang te zijn.
3. Daar de schotelantenne goed zichtbaar is vanaf de openbare weg dient ze te worden voorzien van een terughoudende kleur.

4.3.5 Loketcriteria woon- en recreatiearken buiten beschermd stadsgezicht

4.3.5.1 Loketcriteria ramen en deuren in een bestaande romp of opbouw

Ramen en deuren

Plaatsing en vorm: Vorm en plaatsing ramen en/of deuren in één lijn met bestaande ramen en deuren.

Materiaalgebruik: Hout of metaal. Kunststof is niet toegestaan.

Kleur: Als bestaand(e) raam of deur.

4.3.5.2 Loketcriteria dakramen en dakluiken in een bestaand dak

Dakramen

Plaatsing: Vlak in het dak (maximaal 10cm hoog).

Materiaalgebruik: Gelijk aan het bestaande te vervangen dakraam.

Kleur: Helder glas, geen kunststof.

Dakluiken

Plaatsing: Vlak in het dak.

Materiaalgebruik: Gelijk aan het te vervangen dakluik.

Kleur: Gelijk aan kleur dak.

4.3.5.3 Loketcriteria zonnecollectoren/zonnepanelen en schotelantennes

Zonnecollectoren/zonnepanelen

1. Meerdere zonnecollectoren/zonnepanelen moeten op een horizontale lijn gerangschikt worden.
2. De gezamenlijke breedte van de zonnecollectoren/zonnepanelen mag niet meer dan 1/3 van de beschikbare dakvlakbreedte bedragen.

Schotelantennes

1. Schotelantennes dienen aan de kopse zijde van de boot te worden geplaatst.
2. De schotel dient zo gering mogelijk van omvang te zijn.
3. Daar de schotelantenne goed zichtbaar is vanaf de openbare weg, dient ze te worden voorzien van een terughoudende kleur.

Bijlage I Begrippenlijst

Aanbouw Het gedeelte dat aangebouwd is aan het bestaande gedeelte, al dan niet met drijvers of mylosblokken er onder. (Zie ook uitbouw).

Achteronder Ruimte achter in het onderschip.

Afmeerpalen Palen of bolders op de kade of steiger waaraan een boot kan worden bevestigd.

Afmeervoorziening Voorzieningen (steigers, kades, waterstoepen, bolders, haalkommen) bedoeld om het mogelijk te maken dat een boot aan de wal kan worden bevestigd.

Balkon Open platform of uitbouw, voorzien van een belustrade en toegankelijk via een deur uit de daaraan grenzende binnenruimte.

Bestemmingsplan Door het gemeente bestuur opgesteld plan, op grond van de Wet op de Ruimtelijke Ordening, dat de toekomstige bestemming van een bepaald gebied aangeeft.

Bitumen Zwart plastisch aardolie product (asfalt).

Boeiboord Een (houten) dakrand afwerking; een opstaande kant van een dakgoot.

Bestemmingsplan Door het gemeente bestuur opgesteld plan, op grond van de Wet op de Ruimtelijke Ordening, dat de toekomstige bestemming van een bepaald gebied aangeeft.

Bolder 1) Eén of twee verticale of schuine stalen kokers met dwarspen op een grondplaat, bevestigd op het achterdek en op het voordek, waarop de meetrossen/touwen worden belegd; 2) Houten, betonnen of ijzeren paal, van boven iets dikker dan in het midden om een boot aan vast te maken.

Borstwering Een tot borsthoogte opgetrokken wand.

Casco De kale romp van een schip.

Daklicht Lichtopening in een dak, zie dakraam.

Dakraam Raam in de helling van een dakvlak, zie daklicht.

Den De verticale zijden van de luikopening bovendeks, waarop de luiken van een binnenvaartschip rusten, ruimte bedoeld voor de lading van een schip.

Doorvaatprofiel De kleinste breedte op het water die (bij de maatgevende waterstand) volledig door het maatgevende schip kan worden benut, gemeten loodrecht op de vaarweg. Het maatgevende schip is het grootste schip dat de betreffende vaarweg vlot en veilig kan bevaren en kan draaien. De vaarwegbeheerder stelt de afmetingen vast van het maatgevende schip.

Gangboord Smalle loopplaats binnen langs het scheepsboord.

Golfplaat Plaat gemaakt van gegolfd ijzer.

Haalkom In een kademuur (beschoeiing) aangebrachte metalen bak, waarin een U-vormige haalbeugel of bolder bevestigd zit. De beugel is U-vormig en bedoeld voor schepen als hulpmiddel om van ligplaats te veranderen, maar kan ook gebruikt worden om een schip aan vast te maken.

Historisch (woon)schip Hetgeen daarover is bepaald in artikel 1 van bijlage 2 van het Aanwijzingsbesluit ligplaatsen.

Kajuit Woonruimte in een schip.

Koekoek Uitbouwsel met glas aan dek voor licht en ook voor ventilatie in de verblijfsruimte eronder.

Kooi Een vrijstaand afgesloten hok op het dek.

Kopse zijde Voorste deel van het schip.

Kozijn In een wand gemonteerd raamwerk ter omlijsting van een venster of deuropening.

Kranen Hijswerktuigen voor zware lasten.

Lessenaarsdak Een dak dat op de wijze van een lessenaar helt.

Liermasten Rechtopstaande paal waar de lier aan bevestigd is. De lier is een mechanisch hulpmiddel om grote kracht op bijvoorbeeld een ketting te kunnen uitoefenen.

Loggia Een inpandig overdekt balkon, een schaduwrijk onderdeel in de gevel van een gebouw of boot.

Loketcriteria Voor enkel bouwwerken met een lichte vergunningplicht bevat de welstandsnota loketcriteria. Deze beschrijven de welstandseisen tot in detail. Zo kan vooraf het bouwplan zelf worden beoordeeld.

Nok Hier gebruikt om het uiteinde van de roef aan te duiden. Normaal gebruikt als het uiteinde van een ra, giek, gaffel, laadboom of ander niet-rechtopstaand rondhout.

Onderbouw De romp van een woon- of recreatieark.

Opbouw Het deel van de kajuit dat boven het dek is uitgebouwd (om voldoende stahoogte te creëren); alles wat zich boven het dek bevindt waarin gewoond kan worden.

Parcellering Verkavelingsindeling.

Ponton Een drijvend object met een werkfunctie of een recreatiefunctie (terras).

Roef Kajuit.

Romp Lichaam van een schip, van mastwerk en tuigage ontbloot.

Schotelantenne Antenne in de vorm van schotel waarmee door satelliet uitgezonden tv signalen kunnen worden opgevangen.

Steenstrip Strip van metselsteen dat tegen een vlakke muur of wand kan worden bevestigd.

Steiger Constructie van hout of beton langs of dwars op een oever, als aanlegplaats voor schepen.

Stuurhut Verhoogde opbouw op het schip waarin het stuurhuis is ondergebracht.

Terras Een (hoger gelegen) speciaal gebouwde oppervlakte, die ingericht is als loop- of zitplaats, bijvoorbeeld een plankenconstructie op een dak of luikenkap, al dan niet met hekwerken omringd.

Uitbouw Hetgeen aan de buitenzijde van een schip of overige boot is gebouwd of bevestigd ter vergroting van de woonruimte of in gebruik als opslag of terras. (Zie ook aanbouw).

Vlot Drijvend samenstel (zoals steiger, terras of ponton) van balken, planken, stammen, vaten of ander materiaal voor het verrichten van werkzaamheden op het water of in gebruik als terras of verblijfsruimte.

Volkernbeplating Hardkunststofmateriaal.

Voordek Dek aan de voorkant van de boot, voor de mast.

Vooronder De ruimte onder het voordek.

Waterlijn Grens tussen het gedeelte onder water en dat erboven als de boot rechtop ligt.

Waterstoepen Onderdeel van de kade bedoeld om bij het water te komen, kan gebruikt worden als aanlegplaats.

Watertrappen Trappen in de kademuur, meestal gemaakt op plekken waar een groot hoogteverschil is tussen de kade en de waterspiegel.

Woon- en recreatieark Hetgeen daarover is bepaald in artikel 1 van bijlage 2 van het Aanwijzingsbesluit ligplaatsen.

Zeeg 1) Opwaartse ronding, naar de zijanten afdalend beloop; 2) langscheepse ronde, werving van dekken, balken, platen enz, lijn die meeloopt met de lijn van het casco.

Zeildak Dak bespannen met een doek van sterk linnen of kunststof, doorgaans uit verscheidene kleden bestaand en aan de rand met touwen (lijken) benaaid.

Aldus vastgesteld in de vergadering van burgemeester en wethouders van de gemeente Leeuwarden, gehouden op 15 december 2015.

secretaris, burgemeester